

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет комп'ютерних наук, фізики та математики
Кафедра інформатики, програмної інженерії та економічної
кібернетики

ПРОВЕДЕННЯ СИСТЕМНИХ ЦІЛЮВИХ ОПИТУВАНЬ
ШКОЛЯРІВ ГІМНАЗІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВИМІРЮВАННЯ
ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Кваліфікаційна робота (проект)
на здобуття ступеня вищої освіти “бакалавр”

Виконав: студент 4 курсу
Спеціальності 014.09 Середня освіта (інформатика)
Освітньо-професійної програми Середня освіта
(інформатика)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Сільченко Олексій Олександрович
Керівник кандидат педагогічних наук,
доцент Вінник Максим Олександрович
Рецензент кандидат педагогічних наук,
доцент Єрмакова-Черченко Наталія Олександрівна

Херсон – 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. Якість освітнього середовища та його вплив на результати навчання та виховання учнів	6
1.1. Моделі освітнього середовища	6
1.2. Критерії оцінювання якості освітнього середовища	12
1.3. Методи оптимізації освітнього простору	14
РОЗДІЛ 2. Організація освітнього процесу у Великокопанівській загальноосвітній школі І-ІІІ ступенів у дистанційному режимі	16
2.1. Методи навчання у дистанційній формі	16
2.2. Аналіз технічних можливостей здобувачів освіти для отримання освітніх послуг у дистанційному режимі	18
2.3. Зацікавленість учнів у навчанні	23
ВИСНОВКИ	26
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	29
ДОДАТКИ	32
Додаток А	32
Додаток Б	33
Додаток В	35

ВСТУП

У сучасному світі для успішного розв'язання складних завдань в умовах, що постійно змінюються та мають тенденцію до ускладнення, вирішального значення набувають знання, уміння, навички громадян, рівень їх професійної компетентності та готовність і вміння підвищувати власну кваліфікацію на протязі всього життя. Вирішення цього завдання неможливо досягти без побудови якісної системи освіти у всіх її компонентах. “Якість освіти є тим показником, за яким визначається ефективність функціонування системи освіти будь-якої держави на будь-якому етапі її розвитку” [10, ст. 290].

Поняття якості освіти та її компонентів регулюється Законом України «Про освіту» та державними стандартами повної загальної середньої освіти.

“Метою розбудови та функціонування системи забезпечення якості освіти в Україні є:

- гарантування якості освіти;
- формування довіри суспільства до системи та закладів освіти, органів управління освітою;
- постійне та послідовне підвищення якості освіти;
- допомога закладам освіти та іншим суб'єктам освітньої діяльності у підвищенні якості освіти” [1].

Отже, невід'ємною частиною освітнього процесу є оцінювання якості освіти, яке регулюється наказом міністерства освіти і науки України № 54 від 16 січня 2020 року «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти».

Таким чином, можна зробити висновок, що “якість освіти – це сукупність властивостей системи освітньої галузі, що відповідає сучасним вимогам педагогічної теорії та практики та спроможна задовольнити освітні потреби особистості, суспільства, держави на рівні

сучасних вимог. Необхідним елементом підвищення якості освіти необхідне її постійне дослідження, налагодження системи моніторингу освіти, головною метою якого є збирання, обробка, зберігання та поширення інформації про освітню систему або її окремі елементи, оцінювання й аналіз її показників на всіх рівнях функціонування, поширення та доступ до цієї інформації громадськості, різних користувачів освітніх послуг, посилення управлінських дій щодо якісних показників в освіті, прогнозування її розвитку” [10, ст. 290].

Одним з найважливіших елементів освітнього процесу, який суттєво впливає на результати навчання здобувачів освіти, є якість освітнього середовища. Проведений аналіз спеціалізованої літератури доводить, що питання організації, моніторингу та покращення освітнього середовища активно досліджується у світі на протязі принаймні останніх 30 років. Але єдиного підходу дослідниками не вироблено. Різні аспекти організації освітнього середовища опрацьовані в роботах Гончаренко С. У., Бикова В. Ю., Ясвіна В. А., Єлісовенко Ю. П. Тому, організація освітнього середовища, його оптимізація за допомогою сучасних інформаційних технологій є надзвичайно **актуальними** завданнями сучасної системи освіти.

Отже, **метою** нашої роботи є питання покращення якості освітнього середовища Великокопанівської загальноосвітньої школи I-III ступенів з урахуванням можливостей учнів: технічних, психологічних, мотиваційних.

Об’єктом роботи є вивчення організації навчально-виховного процесу у Великокопанівській загальноосвітній школі I-III ступенів у дистанційному режимі.

Предмет – використання інформаційних технологій при проведенні уроків у дистанційному режимі.

Завдання:

1. Розглянути можливості учнів при проведенні навчання у дистанційній формі.
2. Проаналізувати зацікавленість учнів у такій формі навчання.
3. Проаналізувати результати дослідження.
4. Внести пропозиції про покращення якості та змісту освіти у дистанційній формі.

Методи дослідження - для розв'язання поставлених завдань були використані наступні методи дослідження:

– теоретичні: аналіз, порівняння, синтез, систематизація, класифікація та узагальнення даних, представлених у педагогічній, психологічній та методичній літературі;

– практичні: анкетування учнів, педагогічні спостереження, аналіз результатів дослідження.

Практичне значення роботи полягає у вивченні способів та форм організації навчально-виховного процесу у Великокопанівській загальноосвітній школі I-III ступенів у дистанційному режимі.

РОЗДІЛ 1

ЯКІСТЬ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ЙОГО ВПЛИВ НА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ УЧНІВ

1.1. Моделі освітнього середовища

Освітнє середовище – комплексне поняття. Воно включає в себе не лише матеріальну базу навчального закладу – приміщення, техніку, обладнання, але й рівень та форми взаємодії учнів та педагогічних працівників.

За допомогою робіт російського педагога В. І. Панова можна виділити головні моделі освітнього середовища, обґрунтовані сучасними російськими педагогами: "еколого-особистісна" (В. А. Ясвін, С. Д. Дерябо), "комунікативно-орієнтована" (В. В. Рубцов), "антрополого-психологічна" (В. І. Слободчиков), "психодидактична" (В. П. Лебедева, В. А. Орлов, В. А. Ясвін) та "екопсихологічна" (В. І. Панов).

"Еколого-особистісну" модель освітнього середовища теоретично обґрунтував В. А. Ясвін. У його моделі під терміном "освітнє середовище" потрібно розуміти "систему впливів і умов формування особистості по заданому зразку, а також можливості для її розвитку, що містяться в соціальному і просторово-предметному оточенні" [6]. Головною метою освітнього середовища у моделі Ясвіна є всебічний розвиток можливостей учнів. Задля забезпечення розвивального ефекту освітнє середовище повинно мати змогу забезпечувати сукупність можливостей для вільного саморозвитку всіх учасників навчально-виховного процесу (як учнів, так і вчителів). Ця сукупність, на думку В. А. Ясвіна, складається з наступних елементів:

- 1) просторово-предметна складова – взаємодія приміщень для занять, будівлі навчального закладу в цілому, прилеглої території і т. п;

- 2) соціальна складова - особливості взаємовідносин всіх учасників освітнього процесу;
- 3) психодидактичний компонент - зміст і методи навчання, обумовлені цілями побудови освітнього процесу.

"Комунікативно-орієнтовану" модель освітнього середовища досліджував В. В. Рубцов. У його моделі освітнє середовище потрібно розуміти як спосіб співпраці (комунікативної взаємодії), який створює спеціальні види колективної взаємодії між учнями і педагогами, а також між самими учнями. Таке визначення освітнього середовища ґрунтується на тому, що необхідним елементом розвитку дитини та її соціалізації є її участь у спільній діяльності з дорослими або з іншими учасниками освітнього процесу.

Згідно розробок В. В. Рубцова, освітнє середовище визначається як "система прямих і непрямих виховно-навчальних впливів, що реалізують явно або неявно представлені педагогічні установки вчителів, що характеризують цілі, завдання, методи, засоби і форми освітнього процесу в даній школі" [8]. Педагогічна школа В. В. Рубцова виділяє наступні елементи освітнього середовища:

- “- внутрішня спрямованість школи;
- - психологічний клімат;
- - соціально-психологічна структура колективу;
- - психологічна організація передачі знань;
- - психологічні характеристики учнів і т.д.” [8].

Антропсихологічна модель освітнього середовища запропонована В. І. Слободчиковим. Головним поняттям у моделі В. І. Слободчикова виступає спільна діяльність суб'єктів освітнього процесу.

Для визначення поняття "середовище" В. І. Слободчиков пропонує виділити такі компоненти:

1. Середовище - це сукупність умов, обставин у їх динамічній взаємодії, що оточують індивіда, обстановка, і відповідно, межа, що визначається масштабом захисту від середовища і її утилізації.

2. Середовище у розумінні "середина = серцевина".

Основними параметрами, які визначають якість освітнього середовища у моделі В. І. Слободчикова, розробник моделі пропонує розглядати її насиченість і спосіб організації. Залежно від кількості та якості зв'язків і відносин, які формують дане освітнє середовище, автор виділяє три різних способи його організації: однаковість, різноманітність і варіативність.

Освітнє середовище, у моделі В. І. Слободчикова, являє собою не постійну систему впливів і умов (на відміну від, наприклад, моделі В. А. Ясвіна), а динамічне утворення, що є результатом постійної взаємодії навчального закладу і самого учня.

Психодидактична модель диференціації та індивідуалізації освітнього середовища школи запропонована колективом авторів: В. П. Лебедєвою, В. А. Орловим, В. А. Левіним і ін. Розробники даної моделі приділяють основну увагу все зростаючим у сучасних умовах вимогам до диференціації та індивідуалізації освіти. Але розглядають ці вимоги дещо інакше, ніж це було раніше. Маються на увазі підкреслення значущості учня як суб'єкта навчання та заохочення до побудови індивідуальної освітньої траєкторії, змодельованої спільно з освітньою установою.

Моделювання такого середовища проводиться розробниками концепції відповідно особливостей навчальних потреб учнів з урахуванням можливостей педагогічного колективу освітньої установи, особливостей освітньої системи, традицій і особливостей соціокультурного середовища. Недоліком цієї моделі є те, що саме поняття "освітнє середовище" є локальним і обмежене виключно рамками освітньої установи.

Екопсихологічний підхід до розробки моделі освітнього середовища запропонував російський педагог В. І. Панов. Головною підвалиною моделі екопсихологічного освітнього середовища розробник вважає твердження про те, що психічний розвиток людини під час його навчання необхідно розглядати у взаємодії системи "людина – навколишнє середовище". Відповідно до цієї моделі під освітнім середовищем автори розуміють сукупність педагогічних і психологічних умов і впливів, за допомогою яких можливе розкриття інтересів і здібностей учнів, які ще не проявилися, так і для розвитку здібностей і особистостей учнів, які вже проявилися, відповідно до властивих будь-якій особистості природними задатками та особливостями вікової соціалізації. Головними структурними частинами освітнього середовища у моделі В. І. Панова є: діяльнісний (технологічний), комунікативний і просторово-предметний. Діяльнісний компонент, відповідно до цієї моделі, являє собою взаємопов'язану систему різних видів діяльності, які використовуються для навчання та розвитку учнів. Комунікативний компонент - це система взаємодії в безпосередній або предметно-опосередкованій формі учня з даним освітнім середовищем та іншими її суб'єктами. Просторово-предметний компонент – взаємопов'язана система матеріальних об'єктів, сукупність яких забезпечує можливість необхідних просторових дій і поведінки суб'єктів освітнього середовища. Головними поняттями тут виступають: територіальність, персоналізація, місце-ситуація і т. п.

Крім того, слід зазначити, що освітнє середовище існує в загальнокультурному контексті. Розвиток і функціонування освітнього середовища неможливо розглядати без урахування властивостей конкретного культурно-історичного контексту. Освітнє середовище є закономірним результатом особливостей розвитку кожного окремо взятого суспільства. Для того, щоб підкреслити факт залежності системи освіти від особливостей загальної культури в сучасній педагогічній науці,

при моделюванні освітніх систем, вводиться "принцип культуровідповідності". Наполягаючи на його існуванні, педагогічна наука тим самим прагне підкреслити найтісніший зв'язок освіти з загальними процесами, що відбуваються в різних сферах культури суспільства. Взаємодія культури та освіти існувала завжди, але усвідомлення цієї взаємодії та використання цього факту у практичній діяльності - відносно недавнє надбання педагогічної науки. Важливою особливістю взаємодії освіти та суспільства є те, що вона є двосторонньою - зміни в культурі суспільства автоматично викликають зміни освітнього середовища, а зміни в освіті істотно впливають на загальносуспільні процеси.

Отже, для того, щоб розглянути питання про те, які напрямки розвитку домінують у сучасній освіті, потрібно визначити найголовніші особливості розвитку культури та суспільства на сучасному етапі. Найбільшу цікавість викликає концепція французького вченого Абрахама Моля. Розроблена приблизно півстоліття тому, вона, однак, досить точно відображає стан сучасної культури. Розробник концепції розмежовує культуру на індивідуальну і соціальну, традиційну і сучасну.

Традиційна культура, відповідно до концепції А. Моля, передбачає чітку ієрархію - упорядкування потреб та цінностей у свідомості людей відповідно до їх значимості для кожного конкретного індивіда та суспільства в цілому. Традиційна культура спирається на існування головних, загальних і залежних від них другорядних понять.

На відміну від традиційної культури, сучасна культура характеризується мозаїчністю та, в деякій мірі, калейдоскопічністю. У освітньому середовищі, створеному в рамках сучасної культури, людина вивчає світ випадковим чином, як наслідок спроб і помилок.

Ці властивості сучасної культури дозволяють зробити дуже важливий для розуміння сучасного стану освітнього середовища висновок про те, що частка традиційних освітніх технологій в загальному

обсязі освіти людини постійно знижується. Цей процес триває протягом кількох останніх десятиріч та до того ж стимулюється стрімким розповсюдженням інформаційно-комунікативних технологій.

Додаткові характеристики стану сучасного освітнього середовища, опрацьовані на основі аналізу особливостей сучасного стану суспільного життя:

- - інтенсивний розвиток засобів комунікації та їх широка доступність;
- - висока мобільність студентів та викладачів;
- - постійне підвищення вимог до кваліфікації робочої сили;
- - зміни у співвідношенні робочого часу і дозвілля та кардинальні зміни самого їх характеру;
- - поляризація суспільства;
- - швидке старіння населення в розвинутих країнах.

Аналіз перелічених вище моделей освітнього середовища дозволив нам виробити власну точку зору на зміст освітнього середовища. Головними структурними елементами нами визначені матеріально-технічний, освітній і комунікативний. Під матеріально-технічною складовою ми розуміємо просторово-предметну достатність (за визначенням В. А. Ясвіна це інфраструктура закладу – приміщення, меблі, прилади, тобто матеріально-технічна база), санітарно-гігієнічні умови навчального закладу, забезпеченість сучасними інформаційними технологіями (наявність персональних комп'ютерів, локальних мереж, SMART-дошок, мережі Інтернет тощо). До освітньої складової необхідно віднести зміст, форми і методи освіти, які використовують у навчальному закладі. Комунікативним елементом ми вважаємо взаємодію між учнівським і педагогічним колективами та відносини усередині кожного з них.

1.2. Критерії оцінювання якості освітнього середовища

У визначенні підходів до якості освітнього середовища необхідно вказати три проблеми, які не можна оминати увагою:

- багатоаспектність явища, оскільки освітнє середовище є надзвичайно багатогранним, яке включає в себе декілька різних взаємопов'язаних компонентів;
- значущість того чи іншого критерія, його вага в забезпеченні якості освіти;
- інструменти оцінювання якості освітнього середовища.

Таким чином, потрібно зазначити складність оцінювання якості освітнього середовища.

Основні вимоги до організації моніторингу якості освітнього середовища:

- відповідність нормативно-правової бази, організаційного та методичного забезпечення елементів моніторингу;
- об'єктивність збирання та опрацювання отриманих даних, задля чого необхідно забезпечити максимально можливе виключення суб'єктивних оцінок, коректне опрацювання всіх отриманих результатів, забезпечення всіх учасників рівними умовами під час проведення дослідження;
- забезпечення повноти дослідження всіх аспектів навчально-виховного процесу, опрацювання та аналізу отриманих результатів;
- достатня тривалість спостережень;
- своєчасність отримання, обробки та використання об'єктивної інформації;
- заплановані дослідження повинні мати практичне застосування та бути спрямовані на вирішення актуальних проблем розвитку освіти;
- задля отримання об'єктивних даних моніторингу під час проведення дослідження необхідно створити обстановку довіри,

поваги до особистості, максимально сприятливих умов, позитивного мікроклімату, забезпечити неможливість використання результатів моніторингу для застосування будь-яких утисків.

“Етапи проведення моніторингового дослідження:

I етап: Цілепокладання та планування дослідження

1. Визначення мети та завдань дослідження.
2. Визначення об'єкта дослідження.
3. Розрахунок та формування вибірки.
4. Побудова графіку дослідження.
5. Визначення критеріїв та показників оцінювання.
6. Вибір методів дослідження.

II етап: Розробка інструментарію

1. Розробка анкет та їх апробація.
2. Вибір статистичних і математичних методів обробки та обрахунку одержаних результатів дослідження.

III етап: Проведення дослідження

1. Пілотне дослідження (підготовка учасників, проведення інструктажу).
2. Основне дослідження.

IV етап: Опрацювання результатів.

V етап: Аналіз результатів дослідження.

1. Узагальнення отриманих даних.
2. Виявлення факторів впливу на якість освітнього середовища.
3. Розробка рекомендацій щодо усунення негативних факторів” [10, ст. 289].

У підсумку головним завданням якісного освітнього середовища є забезпечення повноцінних умов для засвоєння учнями навчального матеріалу відповідно до державних стандартів відповідних рівнів.

1.3. Методи оптимізації освітнього середовища

Після завершення оцінювання якості освітнього середовища та виявлення недоліків, необхідно розробити та втілити у життя заходи, які дозволять підвищити ефективність навчально-виховного процесу у загальноосвітній школі.

Проблема поліпшення якості освіти в цілому тісно переплітається з двома взаємопов'язаними процесами:

- потік інформації надзвичайної інтенсивності, яка втрачає актуальність раніше, ніж учні закінчують школу, робить традиційні форми навчання малоефективними;
- з іншого боку, стрімкий розвиток та розповсюдження інформаційних технологій надає небачені раніше можливості для оптимізації навчального процесу, у першу чергу індивідуалізації та диференціації навчання.

Дієвим інструментом поліпшення якості освіти загалом є використання компетентнісного підходу до освіти, застосування якого дозволяє навчити учня за допомогою здобутих знань, умінь та навичок розв'язувати проблеми, які виникають у різних ситуаціях, а не ставить поінформованість учня. Для реалізації компетентнісного підходу застосовують:

- використання проектів, у яких за допомогою міжпредметних зв'язків забезпечується інтеграція предметних знань і вмінь із різних навчальних предметів;
- ігрові технології, за допомогою яких розвиваються навички вирішувати практичні завдання в ігровій формі;
- технології диференційованого навчання;
- більш широке використання міжпредметних зв'язків;
- сприяння засвоєнню учнями більш поглибленого засвоєння найскладніших питань теми.

Використання інформаційно-комунікативних технологій дозволяють вирішити наступні завдання:

- підвищення мотивації навчання;
- покращення пізнавальної діяльності учнів,
- посилення ролі учнів як суб'єкта навчання;
- збільшення частки самостійної роботи школярів та підвищення їх власної відповідальності за результати навчання;
- більш гнучке застосування різних форм подання навчального матеріалу;
- можливість у разі необхідності забезпечення навчання у дистанційному режимі;
- використання нетрадиційних форм навчання – віртуальні екскурсії, консультації, індивідуальні заняття, групові заняття, практикуми тощо;
- використання машино-орієнтованих способів оцінювання навчальних досягнень учнів – виконання індивідуальних проектів, комп'ютерних тестів.

Відповідно, використання зазначених прийомів дозволяє урізноманітнити проведення навчальних занять відповідно рівня підготовки учнів, підвищити рівень засвоєння навчального матеріалу, застосування його на практиці, уміння самостійно знаходити шляхи розв'язання поставленої задачі.

Крім того, застосування інформаційних технологій дозволяє більш активно залучати батьків учнів до участі у навчально-виховному процесі, що також позитивно впливає на загальний результат.

Отже, грамотне використання інформаційних технологій та комбінування їх з традиційними формами навчання дозволяє суттєво підвищити якість освітнього середовища та ефективність освітнього процесу в цілому.

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ВЕЛИКОКОПАНІВСЬКІЙ ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ І-ІІІ СТУПЕНІВ У ДИСТАНЦІЙНОМУ РЕЖИМІ

2.1 Методи навчання у дистанційній формі

Дистанційна форма навчання є однією з форм, затверджених Законом України «Про освіту». «Дистанційна форма здобуття освіти - це індивідуалізований процес здобуття освіти, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій» (ч. 4 ст. 9 цього Закону) [1].

Відповідно до Положення «Про дистанційне навчання», затвердженого Міністерством освіти і науки України наказом від 25.04.2013 р. № 703, дія цього Положення поширюється у тому числі на загальноосвітні навчальні заклади (далі ЗНЗ) [26]. Отже, вказана форма може використовуватися самостійно або додатково до денної форми навчання.

Використання дистанційної форми надає цілу низку переваг та додаткових можливостей для учнів:

- учень може індивідуально записатися на курс та навчатися дистанційно самостійно.
- учень навчається у школі та, крім того, додатково вивчає навчальний предмет дистанційно в індивідуальному порядку. У якості тьютора виступає або шкільний учитель або викладач іншого закладу (тьютор – дистанційний викладач). За цієї форми організації навчання дистанційні матеріали доповнюють традиційний освітній процес.

- учні класу або школи в цілому вивчають окремий навчальний предмет або низку навчальних предметів за дистанційною формою. Використовуючи сучасні комунікаційні можливості, проводяться заняття у дистанційному режимі відповідно до затвердженого графіка. Частка очних занять скорочується, вони приймають форму очних консультацій. У ролі тьютора виступає закріплений окремим рішенням вчитель своєї школи.
- учні навчаються дистанційно, але тьютор з іншого навчального закладу. У такому разі шкільний вчитель із предмету є куратором групи дистанційного навчання, виконуючи функції консультанта (забезпечує технічно канали зв'язку, додатково пояснює незрозумілі місця з начального предмету тощо).
- учні мають змогу приймати участь у тематичних семінарах як індивідуально, так і в складі груп.

Таким чином, дистанційна форма навчання сприяє широкому застосуванню інформаційно-комунікаційних технологій та використанню їх засобів (мультимедійного програмного забезпечення, телевізійних навчальних програм, Інтернету, SMART-дошки, використання аудіо-, відеоматеріалів,).

Використання дистанційного навчання дає змогу:

- більш ефективно використовувати час учасників освітнього процесу;
- дозволяє використовувати нові прийоми під час навчання як учнями, так і вчителями, надає змогу учням більш самостійно засвоювати навчальний матеріал, що підвищує власну відповідальність за досягнуті результати та посилює мотивацію до навчання;
- формувати в учнів потребу до постійної самоосвіти та підвищення власної кваліфікації, що, безперечно, знадобиться їм у майбутній професійній діяльності;
- використання дистанційної форми навчання надає змогу приймати участь у навчальних Інтернет-проектах, в тому числі міжнародних, вести

дослідницьку роботу, можна брати участь в Інтернет-олімпіадах, творчих конкурсах тощо;

- у певній мірі формує готовність всіх учасників освітнього процесу до використання нових форм роботи в умовах, що постійно змінюються;
- стимулює більш широко застосовувати доступні Інтернет-ресурси та сприяє засвоєнню нових навчальних інструментів як учнями, так і вчителями;
- сприяє використанню інформаційно-комунікаційних технологій у повсякденному житті.

2.2. Аналіз технічних можливостей здобувачів освіти для отримання освітніх послуг у дистанційному режимі

У зв'язку з вимушеним переведенням ЗНЗ з денної форми навчання у дистанційний режим, гостро постало питання організації навчально-виховного процесу за допомогою сучасних інформаційних технологій.

У першу чергу потрібно розглянути основні інформаційні інструменти, які можливо використати для організації елементів дистанційного навчання.

Інструментами спілкування в дистанційному режимі можуть бути:

- **електронна пошта** – це стандартна послуга Інтернету, що забезпечує обмін повідомленнями за допомогою цифрових пристроїв, як у текстовій формі, так і в формі доданих файлів, що можуть містити дані будь-якого типу (програми, графіка, мультимедіа) у відкритому чи зашифрованому вигляді. У закладах освіти даний сервіс може використовуватися для організації спілкування вчителя й учнів, а також учнів між собою.
- **форум** – форма спілкування у мережі Інтернет. Кожний форум присвячений вирішенню якогось конкретного питання, яке виносить на обговорення користувач зі спеціальними правами – модератор форуму.

Він реалізує дискусію чи обговорення, стимулюючи запитаннями, повідомленнями, новою інформацією. У закладі освіти модератором форуму, як правило, виступає вчитель. Протокол форуму зберігається встановлений термін, що дозволяє переглядати його на протязі всього часу зберігання. Для участі у форумі необхідно створити обліковий запис.

- **чат** – засіб обміну повідомленнями користувачів мережі в режимі реального часу. Є різні види чатів: текстові, голосові, відеочати. Найбільш поширений – текстовий. У закладах освіти може використовуватися для вирішення оперативних питань. Крім того, голосовий чат надає змогу спілкуватися за допомогою голосу, тому може використовуватися під час вивчення іноземної мови в дистанційному режимі.
- **відеоконференція** – це технологія, яка забезпечує двостороннє передавання аудіовізуальної інформації на відстані у режимі реального часу. Вона проводиться у визначений день і в призначений час. Це – один із сучасних засобів спілкування, який дозволяє проводити групові заняття, коли учні і вчитель перебувають на відстані. Вчитель і учні мають можливість бачити один одного, вчитель за потреби під час заняття може демонструвати наочний матеріал (платформа Zoom).
- **блог** – інтернет-щоденник, зміст якого – це постійно оновлювані записи. Право на публікацію записів може належати одній або декільком особам. У навчальному закладі може використовуватися персональний блог окремого вчителя чи групи вчителів, де можуть розміщуватися навчальні матеріали, завдання для учнів та інше.
- **середовище Classroom** - безкоштовний сервіс для навчальних закладів, дозволяє організувати навчання у дистанційному режимі. Дане середовище надає можливість створювати тематичні курси, розміщувати та перевіряти завдання, використовувати відео, текстову та графічну інформацію, різні додатки Google. Учитель має можливість

контролювати навчальну діяльність учнів, переглядати хід виконання роботи, використовувати різні форми оцінювання.

- **соціальні мережі та месенджери** надають можливість обміну даними будь-якого типу як індивідуально, так і створювати різноманітні групи, чати.
- **хмарні сервіси** (MS OneDrive, Google Docs) для спільної роботи учнів та вчителя. Хмарні сервіси надають можливості створювати спільне для учнів та вчителів зручне середовище для обміну файлами.
- **Google форми** — сервіс, за допомогою якого можна організувати різні опитування, збирати відповіді в одній електронній таблиці та підбивати підсумки за результатами опитування.
- **Classtime.** Є бібліотека ресурсів, а також можливість створювати тести.
- **Learningapps.** Використання даного сервісу надає можливість створювати вправи різного рівня складності або використовувати вже існуючі.
- **Використання** навчальних платформ www.naurok.com.ua, <https://vseosvita.ua> дозволяє розміщувати навчальні матеріали, проводити тестування.

Оскільки метою даної роботи є оптимізація освітнього середовища Великокопанівської загальноосвітньої школи I-III ступенів та пристосування його до роботи у дистанційному режимі, то в першу чергу необхідно перевірити технічні можливості учнів для використання дистанційних форм навчання. Для цього були розроблені анкети (Додаток А) та проведено анкетування учнів 7-11 класів Великокопанівської загальноосвітньої школи. Результати додаються (Додаток Б).

Слід зауважити, що будівля Великокопанівської загальноосвітньої школи повністю покрита високошвидкісним підключенням до мережі Інтернет. Провайдер – DIGICOM, швидкість підключення – 100 Мб/с. Також необхідно додати, що більшість педагогічних працівників забезпечені ноутбуками. Таким чином, можна зробити висновок, що

технічне забезпечення школи повністю задовольняє потреби в організації навчання у дистанційному режимі.

Метою анкетування було встановлення технічних можливостей учнів для проведення навчання у дистанційному режимі, їх зацікавленість у такій формі навчання, готовність засвоювати нові форми та методи навчання, виявлення побажань учнів у побудові їх власної освітньої траєкторії.

Вид застосованого моніторингу – оперативний, вхідний, локальний, груповий, разовий, не стандартизований.

Метод анонімного заочного анкетування був обраний з наступних міркувань:

- незалежність відповідей респондента від особистості анкетера;
- достатність часу у респондента для обмірковування запитання та формулювання (вибору) відповіді;
- використання чітко розробленої анкети як інструмента, який має відповідні якісні характеристики;

Шкалювання не застосовувалося, всі відповіді всіх респондентів вважаються рівноцінними та достовірними.

Анкетування учнів проводилося в два етапи. Перший – з 10-го по 14-те лютого. Другий, додатковий, за допомогою батьків та класних керівників, - з 16-го по 25-те березня.

Аналіз проведеного анкетування дозволяє зробити наступні висновки:

- забезпеченість учнів комп'ютерною технікою на високому рівні (92 відсотки опитаних мають у своєму розпорядженні обчислювальні пристрої) (Додаток В, таб. 1);
- забезпеченість учнів підключенням до мережі Інтернет достатньої швидкості дозволяє з певними обмеженнями використовувати елементи дистанційного навчання (див. Додаток В, таб. 1);

- наявність аккаунтів учнів серед зазначених інструментів дистанційного навчання змінюється залежно від їх вікової групи. Показник зростає зі збільшенням віку учнів. Крім того, виявлена дуже велика нерівномірність наявності аккаунтів в залежності від інструменту дистанційної роботи:
 - ✓ Аккаунти в електронній пошті та Instagram мають від 73 відсотків семикласників, до 95 відсотків одинадцятикласників;
 - ✓ Skype - 18 відсотків семикласників, 29 - відсотків одинадцятикласників;
 - ✓ Facebook – 68 відсотків семикласників, 81 відсотків одинадцятикласників;
 - ✓ Viber – 77 відсотків семикласників, 95 відсотки одинадцятикласників;
 - ✓ Zoom – 0 відсотків семикласників, 10 відсотків одинадцятикласників;
 - ✓ GoogleClass – 0 відсотків семикласників, 0 відсотків одинадцятикласників;
 - ✓ GoogleDocs – 9 відсотків семикласників, 19 відсотків одинадцятикласників (дані, очевидно, невірні);
 - ✓ MS OneDrive – 0 відсотків семикласників, 14 відсотки одинадцятикласників.
 - ✓ Показники учнів 8, 9, та 10 класів знаходяться в перелічених вище межах (більш докладно – див. Додаток В, таблиця 1);
- Використання та володіння перерахованими інструментами ще на більш низькому рівні, хоча загальні тенденції зберігаються, але відсоток учнів, які вміють застосовувати інструменти дистанційної роботи, значно нижчий від показників, заявлених у попередньому пункті (більш детально – див. Додаток В, таб. 1). Тобто, факт

створення аккаунту на будь-якому сервісі не гарантує його використання учнями у навчанні чи повсякденному житті.

Отже, ми можемо зробити висновок, що технічне оснащення учнів дозволяє використовувати елементи дистанційного навчання, але володіння відповідними інструментами з боку учнів знаходиться на низькому рівні. Для того, щоб мати можливість застосувати навчання у дистанційному режимі, необхідно:

- Розширити використання учнями інструментів дистанційної роботи, у першу чергу GoogleClass, GoogleDocs, Zoom, месенджери, Facebook;
- Організувати проведення навчання учнів по використанню вищезгаданих інструментів дистанційної роботи.

2.3 Зацікавленість учнів у навчанні

Другий блок анкетування учнів присвячений питанню, чи подобається учням в школі та що вони хотіли б змінити. Тут потрібно врахувати певну суб'єктивність відповідей, оскільки поняття «подобається»-«не подобається» не мають чітких кількісних характеристик. Тим не менше, результати цього блоку анкетування дозволяють зробити висновки про наступне:

- Зацікавленість учнів у навчанні є величиною приблизно однаковою для усіх вікових груп, тобто слабо змінюється, незалежно від класу, у якому навчається учень (див. Додаток В, таб. 2, 3, 4, 5, 6);
- Навчання у дистанційній формі зацікавило дещо більшу кількість респондентів, але не набагато. Можливо, це пов'язано з тим, що опитування проводилося на самому початку введення дистанційного режиму навчання, тому респонденти не встигли скласти повну уяву про таку форму організації навчально-

виховного процесу. З переваг учні вказали наступні (у порядку спадання див. Додаток В, таб. 2, 3, 4, 5, 6):

- ✓ Більш гнучкий графік роботи;
 - ✓ Можливість самостійно обирати способи опрацювання навчального матеріалу;
 - ✓ Нові способи організації взаємодії вчителя та учня;
 - ✓ Дехто відзначив, що дізнався про нові для себе сервіси, які дають змогу для спілкування.
- Зацікавленість учнів у продовженні такої форми навчання як основної виявилася невисокою. Як додаткової до денної – дещо вищою. Можливо, це знову ж таки пов'язано з тим, що анкетування проводилося на самому початку введення дистанційного режиму (Додаток В, таб. 2, 3, 4, 5, 6).
 - Власне навчання після завершення школи планують продовжувати переважна більшість опитаних. Простежується тенденція до підвищення цього показника зі збільшенням віку учнів (Додаток В, таб. 2, 3, 4, 5, 6). Використовувати при цьому дистанційні форми для одержання професійної освіти учні, за рідким виключенням, не планують.
 - Зацікавленість у поліпшенні якості навчання виявила приблизно та сама кількість учнів, яка бажає навчатися взагалі. Але розуміння поліпшення якості в учнів досить специфічне. Простежується бажання зменшити навантаження, незалежно від вікової групи. При цьому були вказані наступні способи (Додаток В, таб. 7):
 - ✓ Збільшення кількості ігрових вправ;
 - ✓ Покращення умов для спілкування та самореалізації;
 - ✓ Покращення умов для опанування сучасними інформаційними технологіями.
 - Незадоволення учнів викликає наступне (Додаток В, таб. 8):

- ✓ Велика кількість уроків, частину з яких учні вважають для себе непотрібними у подальшому житті. Особливо високий відсоток – в учнів старшої ланки;
 - ✓ Нецікаве з точки зору учнів проведення уроків;
 - ✓ Неможливість використовувати своє особисте бачення процесу навчання;
 - ✓ Дехто незадоволений своїм особистим становищем та своїми власними навчальними досягненнями;
 - ✓ Частина опитаних вказала страх отримати низьку оцінку або помилитися.
- Впливати на зміст освіти виявили бажання майже всі респонденти, незалежно від вікової групи, але тільки невелику частину побажань учнів можливо визнати раціональною (Додаток В, таб. 9):
 - ✓ Більша частина опитаних вказала, що хотіла б мати можливість мати змогу змінювати кількість навчальних предметів (у бік їх зниження)
 - ✓ Деяка частина вважає необхідним не скорочувати кількість предметів, але змінити їх зміст та способи викладання
 - ✓ Є незадоволені роботою та стилем викладання конкретного вчителя, тобто бажають змінити викладача без зміни змісту навчального предмета
 - ✓ Багато учнів незадоволені системою оцінювання, але при цьому не вказують розумної альтернативи, бажаючи її спростити, або взагалі скасувати
 - ✓ Частина учнів бажають збільшення в рамках навчально-виховного процесу різного виду конкурсів, квестів, розважальних заходів. Тобто вони сприймають школу не як заклад освіти та елемент підготовки до самостійного життя, а як можливість цікаво у своєму розумінні, але з мінімальною користю провести час.

Підводячи підсумки опитування, слід зауважити, що в результаті системного опитування цільових груп учнів були отримані результати, які дозволяють зробити корекцію навчально-виховного процесу під час карантину та покращити якість навчання.

ВИСНОВКИ

Дана робота присвячена оптимізації якості освітнього середовища Великокопанівської загальноосвітньої школи I-III ступенів. Одним з головних завдань освітнього процесу є створення комфортного середовища в навчальному закладі. Підсумовуючи нашу роботу, можемо зробити висновок, що освітнє середовище повинно бути гармонійним поєднанням багатьох складових – освітнього простору (будівля, оформлення приміщень, меблі, приладдя – ця концепція реалізується у рамках нової української школи та не є предметом нашої роботи); середовища колективу – сукупності учасників педагогічного процесу: учнів, учителів, адміністрації ЗНЗ, їх взаємодії між собою та зовнішнім середовищем; рівень кваліфікації вчителів та якість викладання ними навчальних предметів; наявних матеріально-технічних засобів – достатній рівень забезпечення комп'ютерною технікою, інтерактивними поверхнями, спеціалізованими кабінетами, можливість використання мережі Інтернет...

Освітнє середовище може бути сприятливим і несприятливим у виховному й освітньому відношенні. Таким чином, відповідно регулюючи якість середовища, можливо впливати на результати навчання та виховання учнів у потрібному напрямку. Тому проектування освітнього середовища, моніторинг його якості та оптимізація за результатами моніторингу є актуальним завданням сучасної освіти не лише в Україні, але й у всьому світі.

Вибір форм та методів оптимізації освітнього процесу, їх глибина та об'єм застосування - залежить від бажаних результатів, які необхідно отримати, кількості критеріїв, за якими здійснюється оцінювання оптимізації, кількості охоплених учнів. Підводячи підсумки – оптимізація здійснюється з метою покращення якості навчально-виховного процесу. Мета процесу повинна досягатися з мінімальними

витратами часу, засобів та зусиль учасників освітнього процесу. Для успішного вирішення завдань оптимізації у них на своєму рівні у постійній взаємодії повинні приймати участь усі учасники освітнього процесу – вчителі, учні, батьки.

Вирішення проблеми оптимізації в педагогіці – не примітивна, одноманітна дія, а тривалий, поступовий процес із конкретною технологією, зі своїми стадіями розвитку. Головне місце завжди належить вчителю – це робота з учнями, їх навчання, виховання, стимулювання.

Для оцінки якості освітнього середовища необхідно розробити систему критеріїв оцінювання. Критерії оптимізації навчання залишаються маловивченими та недостатньо висвітлені у педагогічній літературі. У більшості випадків головним критерієм являється засвоєння учнями навчального матеріалу, що, з нашої точки зору - є недостатнім. З власного досвіду можна сказати, що ефективність одного й того ж заняття, проведеного за однією методикою в різних класах, у різний час, буде різною.

У нашому випадку способом оцінювання якості навчального середовища та задоволення учнів освітнім процесом вибрано їх анкетування. Методика не може претендувати на стовідсоткову об'єктивність, але тим не менше для покращення якості навчання у дистанційному режимі дає підстави для реалізації наступних кроків:

- Розширити використання учнями інструментів дистанційної роботи, у першу чергу GoogleClass, GoogleDocs, Zoom, месенджери Viber, Facebook;
- Організувати проведення навчання учнів по використанню вищезгаданих інструментів дистанційної роботи
- Заохочувати учнів до самостійного навчання, що, безперечно, знадобиться їм у подальшому навчанні та роботі.

За результатами нашої роботи потрібно зробити наступні висновки.

Більш якісна організація освітнього середовища надає можливість:

- впливати на мотивацію учнів до навчання,
- формувати сприятливу атмосферу,
- забезпечувати потребу в дослідженні,
- задовольняти освітні потреби учнів.

Дипломна робота додала умінь і навичок самостійного аналізу процесу навчання та його оптимізації, дозволила знайти вирішення деяких проблемних питань організації освітнього процесу на рівні вимог сучасності, розвинула навички збору та первісного опрацювання даних методом анкетування учнів загальноосвітньої школи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України “Про освіту” - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Закон України - Режим доступу: “Про повну загальну середню освіту” <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>
3. Наказ Міністерства науки і освіти України № 54 від 16.01.2020 - Режим доступу: “Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти”.
4. Биков В.Ю. Моделі системи освіти і освітнього середовища. Монографія. – К.: Атіка, 2008. – 684 с.
5. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. – К: Либідь, 1997. – 376 с.
6. Ясвин В. А. Образовательная среда: от моделирования к проектированию. — М.: Смысл, 2001. — 365 с.
7. Экспертиза и мониторинг образовательных условий в современной школе (сборник) М.: Смысл, (Коллектив авторов, 2009)
8. Рубцов В. В. Організація і розвиток спільних навчальних дій у дітей в процесі навчання. М., 1987
9. Косенко Д. Ю. Новий освітній простір для нової української школи : місія нездійснена?! Освітня політика : портал громадських експертів, 2018. - Режим доступу: <http://education-ua.org/ua/articles/1115-novij-osvitnij-prostir-dlya-novoji-ukrajinskoji-shkoli-misiya-nezdijsnena>
10. Вимірювання в освіті: Підручник / За редакцією О.В. Авраменко. – Кіровоград: Лисенко В. Ф., 2011. – 360 с.
11. Асмолов А. Г. Психология личности. Принципы общепсихологического анализа : учебник / А. Г. Асмолов. М. : МГУ, 1990. - 367 с.
12. Єжова О. О. Методика оцінювання здоров'яспрямованої діяльності навчального закладу / Єжова О. О. - Суми : Видавництво СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2010. - 44 с.

13. Степанов И. Н. Лузина Л. М. Педагогу о современных подходах и концепциях воспитания / И. Н. Степанов, Л. М. Лузина. - М. : творческий центр Сфера, 2008. - 224 с. - (Серия "Воспитание в школе").
14. Кларин М.В. Инновации в мировой педагогике: Обучение на основе исследования, игр, дискуссий. / М.В. Кларин. – Рига: Пед. центр «Эксперимент», 1995. – 176 с.
15. Н. П. Волкова « Педагогіка», посібник, Київ, видавничий центр «Академія» 2001.
16. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. - К.: Видавничий центр "Академія" ст 13
17. Дмитренко Т.О. Сучасний стан вирішення проблеми оптимізації педагогічного процесу // Зб. наук. праць: Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – Харків. – 2001. – С.14-18
18. Антонов Г. Дистанційне навчання: мода чи потреба? // Освіта України. – 4 квітня (№25). – с. 10
19. Биков В. Ю., Кухаренко В. М., Сиротинко Н. Г., Рибалко О. В. Технологія розробки дистанційного курсу: Навчальний посібник / За ред. В. Ю. Бикова та В. М. Кухаренка. – К.: Міленіум, 2008. – 324 с.
20. Варзар Т. Дистанційна освіта в сучасній освітній діяльності // Українознавство. – 2005. – № 1. – С. 116–119.
21. Дерба Тамара Олександрівна. Дистанційне навчання школярів. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/ITZN/em13/content/09dtossi.htm>
22. Дистанційне навчання: Тренінг з організації дистанц. навчання на платформі WebСТ. – Режим доступу: <http://www.users.kharkiv.com>. - Заголовок з екрана.
23. Андреев, А.А., Солдаткин, В.И. Дистанционное обучение: сущность, технология, организация [Текст] – М.: Изд-во МЭСИ, 2000. – 350 с.
24. Шахмаев Н.М. Технические средства дистанционного обучения. М. – «Знание», 2000. – 276 с.

25. Житник Б. Ю. *Форми і методи навчання*. – Х.: Основа, 2005 – 125с.
26. Наказ Міністерства науки і освіти України “Про затвердження положення про дистанційне навчання” – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13>
27. Лукіна Т.О. *Педагогічні вимірювання й управління якістю освіти*. – К., 2007.
28. Михалычев Е.А. К понятийному аппарату педагогической диагностики // *Педагогическая диагностика*. – 2006. - № 2 . – С. 57.
29. Михалычев Е.А. К понятийному аппарату педагогической диагностики // *Педагогическая диагностика*. – 2005. - №2. – С. 28.

Додаток А

КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ ХЕРСОНЬСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Я, Сільченко Олександрович,
учасник(ця) освітнього процесу Херсонського державного університету, **УСВІДОМЛЮЮ**, що академічна доброчесність – це фундаментальна етична цінність усієї академічної спільноти світу.

ЗАЯВЛЯЮ, що у своїй освітній і науковій діяльності **ЗОБОВ'ЯЗУЮСЯ**:

- дотримуватися:
 - вимог законодавства України та внутрішніх нормативних документів університету, зокрема Статуту Університету;
 - принципів та правил академічної доброчесності;
 - нульової толерантності до академічного плагіату;
 - моральних норм та правил етичної поведінки;
 - толерантного ставлення до інших;
 - дотримуватися високого рівня культури спілкування;
- надавати згоду на:
 - безпосередню перевірку курсових, кваліфікаційних робіт тощо на ознаки наявності академічного плагіату за допомогою спеціалізованих програмних продуктів;
 - оброблення, збереження й розміщення кваліфікаційних робіт у відкритому доступі в інституційному репозитарії;
 - використання робіт для перевірки на ознаки наявності академічного плагіату в інших роботах виключно з метою виявлення можливих ознак академічного плагіату;
- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного й підсумкового контролю результатів навчання;
 - надавати достовірну інформацію щодо результатів власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використаних методик досліджень та джерел інформації;
 - не використовувати результати досліджень інших авторів без використання покликань на їхню роботу;
 - своєю діяльністю сприяти збереженню та примноженню традицій університету, формуванню його позитивного іміджу;
 - не чинити правопорушень і не сприяти їхньому скоєнню іншими особами;
 - підтримувати атмосферу довіри, взаємної відповідальності та співпраці в освітньому середовищі;
 - поважати честь, гідність та особисту недоторканність особи, незважаючи на її стать, вік, матеріальний стан, соціальне становище, расову належність, релігійні й політичні переконання;
 - не дискримінувати людей на підставі академічного статусу, а також за національною, расовою, статевою чи іншою належністю;
 - відповідально ставитися до своїх обов'язків, вчасно та сумлінно виконувати необхідні навчальні та науково-дослідницькі завдання;
 - запобігати виникненню у своїй діяльності конфлікту інтересів, зокрема не використовувати службових і родинних зв'язків з метою отримання нечесної переваги в навчальній, науковій і трудовій діяльності;
 - не брати участі в будь-якій діяльності, пов'язаній із обманом, нечесністю, списуванням, фабрикацією;
 - не підроблювати документи;
 - не поширювати неправдиву та компрометуючу інформацію про інших здобувачів вищої освіти, викладачів і співробітників;
 - не отримувати і не пропонувати винагород за несправедливе отримання будь-яких переваг або здійснення впливу на зміну отриманої академічної оцінки;
 - не залякувати й не проявляти агресії та насильства проти інших, сексуальні домагання;
 - не завдавати шкоди матеріальним цінностям, матеріально-технічній базі університету та особистій власності інших студентів та/або працівників;
 - не використовувати без дозволу ректорату (деканату) символіки університету в заходах, не пов'язаних з діяльністю університету;
 - не здійснювати і не заохочувати будь-яких спроб, спрямованих на те, щоб за допомогою нечесних і негідних методів досягти власних корисних цілей;
 - не завдавати загрози власному здоров'ю або безпеці іншим студентам та/або працівникам.

УСВІДОМЛЮЮ, що відповідно до чинного законодавства у разі недотримання Кодексу академічної доброчесності буду нести академічну та/або інші види відповідальності й до мене можуть бути застосовані заходи дисциплінарного характеру за порушення принципів академічної доброчесності.

24.04.20
(дата)

[Підпис]
(підпис)

Олександр Сільченко
(ім'я, прізвище)

Додаток Б

Моніторингове дослідження «Вплив на якість освітнього середовища Великокопанівської загальноосвітньої школи I-III ступенів за допомогою системних опитувань цільових груп»

Мета моніторингового дослідження: оцінити вплив на якість освітнього середовища Великокопанівської загальноосвітньої школи елементів дистанційних форм навчання.

Призначення анкетування: збір первісних даних для вироблення рекомендацій щодо покращення навчально-виховного процесу.

Учасники анкетування – учні 7-11 класів Великокопанівської загальноосвітньої школи I-III ступенів.

Загальна кількість опитаних – 111 учнів, з них:

- 7 клас – 22,
- 8 клас – 24,
- 9 клас – 25,
- 10 клас – 19,
- 11 клас – 21.

1. Клас _____
2. Наявність персонального комп'ютера, ноутбука, планшета, смартфона з можливістю передавання звукового та відеосигналу за допомогою мережі Інтернет _____
3. Наявність підключення до мережі Інтернет, провайдер, швидкість передавання даних _____
4. Наявність аккаунтів в інструментах для дистанційної роботи або спілкування (електронна пошта, Zoom, Facebook, Skype, Viber, Instagram, GoogleDocs, GoogleClass, MS OneDrive, форуми, чати) _____
5. Чи використовуєте Ви вищезазначені інструменти у повсякденному житті _____

6. Чи подобається Вам навчатися в школі? _____
7. Чи подобається Вам навчання у дистанційній формі? Назвіть переваги та недоліки? _____
8. Чи зацікавлені Ви в продовженні такої форми навчання? Обґрунтуйте відповідь _____
9. Як, з Вашої точки зору, можливо поліпшити навчання? Назвіть способи _____
10. Що Вас не задовольняє у Вашому навчанні на даний момент та чому саме? _____
11. Чи плануєте Ви продовжувати власне навчання після закінчення школи? Якщо так, то в якому навчальному закладі, за якою спеціальністю і чому? _____
12. Чи бажаєте Ви мати вплив на зміст та якість Вашої освіти? Якщо так, який саме? Щоб Ви хотіли змінити? _____

Додаток В

Таблиця 1

Моніторингове дослідження: “Результати опитування учнів 7-11 класів Великокопанівської ЗОШ І-ІІІ ступенів”.

Мета дослідження: оцінити технічні можливості учнів для навчання у дистанційному режимі.

	7 клас		8 клас		9 клас		10 клас		11 клас	
	Так	Ні	Так	Ні	Так	Ні	Так	Ні	Так	Ні
Наявність цифрового пристрою	20	2	21	3	23	2	18	1	20	1
Наявність підключення до мережі Інтернет	20	2	21	3	23	2	18	1	20	1
Наявність електронної пошти	16	6	20	4	21	4	17	2	20	1
Використання електронної пошти	14	8	18	6	15	10	15	4	18	3
Наявність Facebook	15	7	16	8	20	5	16	3	19	2
Використання Facebook	13	9	14	10	16	9	16	3	17	4
Наявність Skype	4	18	5	19	4	21	5	14	6	15
Використання Skype	4	18	3	21	2	23	3	16	4	17

Продовження таблиці 1

Наявність Viber	17	5	19	5	23	2	18	1	20	1
Використання Viber	17	5	19	5	23	2	18	1	20	1
Наявність Instagram	20	2	21	3	21	4	17	2	18	3
Використання Instagram	20	2	20	4	20	5	17	2	18	3
Наявність GoogleClass	0	22	0	24	0	25	0	19	0	21
Використання GoogleClass	0	22	0	24	0	25	0	19	0	21
Наявність GoogleDocs	2	20	4	20	5	20	6	13	4	17
Використання GoogleDocs	1	21	2	22	2	23	4	15	4	17
Наявність OneDrive	0	22	2	22	3	22	3	16	3	18
Використання OneDrive	0	22	1	23	2	23	2	17	2	19
Наявність Zoom	0	22	0	23	0	23	1	18	2	19
Використання Zoom	0	22	0	23	0	23	1	18	2	19

Таблиця 2

Моніторингове дослідження: “Результати опитування учнів 7-х класів Великокопанівської ЗОШ I-III ступенів”.

Мета дослідження: оцінити бажання та готовність учнів навчатися у дистанційному режимі.

	Так	Ні	Всього
Чи подобається Вам навчатися?	13	9	22
Чи подобається Вам навчання у дистанційній формі?	14	8	22
Чи зацікавлені Ви в продовженні такої форми навчання?	5	17	22
Чи плануєте Ви використовувати дистанційну форму для професійної освіти	0	22	22
Чи плануєте Ви продовжувати власне навчання після закінчення школи?	6	16	22
Чи бажаєте Ви мати вплив на зміст та якість Вашої освіти?	18	4	22

Таблиця 3

Моніторингове дослідження: “Результати опитування учнів 8-х класів Великокопанівської ЗОШ I-III ступенів”.

Мета дослідження: оцінити бажання та готовність учнів навчатися у дистанційному режимі.

	Так	Ні	Всього
Чи подобається Вам навчатися в школі?	11	13	24
Чи подобається Вам навчання у дистанційній формі?	10	14	24
Чи зацікавлені Ви в продовженні такої форми навчання?	5	19	24
Чи плануєте Ви використовувати дистанційну форму для професійної освіти	2	22	24
Чи плануєте Ви продовжувати власне навчання після закінчення школи?	9	15	24
Чи бажаєте Ви мати вплив на зміст та якість Вашої освіти?	18	6	24

Таблиця 4

Моніторингове дослідження: “Результати опитування учнів 9-х класів Великокопанівської ЗОШ I-III ступенів”.

Мета дослідження: оцінити бажання та готовність учнів навчатися у дистанційному режимі.

	Так	Ні	Всього
Чи подобається Вам навчатися в школі?	9	16	25
Чи подобається Вам навчання у дистанційній формі?	8	17	25
Чи зацікавлені Ви в продовженні такої форми навчання?	5	20	25
Чи плануєте Ви використовувати дистанційну форму для професійної освіти	1	24	25
Чи плануєте Ви продовжувати власне навчання після закінчення школи?	14	11	25
Чи бажаєте Ви мати вплив на зміст та якість Вашої освіти?	17	8	25

Таблиця 5

Моніторингове дослідження: “Результати опитування учнів 10-х класів Великокопанівської ЗОШ І-ІІІ ступенів”.

Мета дослідження: оцінити бажання та готовність учнів навчатися у дистанційному режимі.

	Так	Ні	Всього
Чи подобається Вам навчатися в школі?	9	10	19
Чи подобається Вам навчання у дистанційній формі?	5	14	19
Чи зацікавлені Ви в продовженні такої форми навчання?	5	14	19
Чи плануєте Ви використовувати дистанційну форму для професійної освіти	2	17	19
Чи плануєте Ви продовжувати власне навчання після закінчення школи?	14	5	19
Чи бажаєте Ви мати вплив на зміст та якість Вашої освіти?	12	7	19

Таблиця 6

Моніторингове дослідження: “Результати опитування учнів 11-х класів Великокопанівської ЗОШ I-III ступенів”.

Мета дослідження: оцінити бажання та готовність учнів навчатися у дистанційному режимі.

	Так	Ні	Всього
Чи подобається Вам навчатися в школі?	9	12	21
Чи подобається Вам навчання у дистанційній формі?	7	14	21
Чи зацікавлені Ви в продовженні такої форми навчання?	7	14	21
Чи плануєте Ви використовувати дистанційну форму для професійної освіти	3	18	21
Чи плануєте Ви продовжувати власне навчання після закінчення школи?	16	5	21
Чи бажаєте Ви мати вплив на зміст та якість Вашої освіти?	10	11	21

Таблиця 7

Способи поліпшення навчання учнів

	7 клас	8 клас	9 клас	10 клас	11 клас
Збільшення кількості ігрових вправ	15	17	9	8	5
Покращення умов для спілкування та самореалізації	13	16	18	11	15
Покращення умов для опанування сучасними інформаційними технологіями	14	15	12	11	13

Таблиця 8

Що Вас не задовольняє у Вашому навчанні?

	7 клас	8 клас	9 клас	10 клас	11 клас
Велика кількість уроків	15	13	17	20	18
Нецікаве проведення уроків	14	16	16	17	15
Недостатній вибір	12	13	11	15	17
Не подобається вчитель	7	5	8	10	8
Незадоволення власними досягненнями	4	3	5	2	2

Таблиця 9

Вплив на зміст освіти

	7 клас	8 клас	9 клас	10 клас	11 клас
Зменшення кількості уроків	17	12	14	15	17
Заміна вчителя	4	6	6	3	8
Спрощення програми	11	13	14	14	15
Зміна системи оцінювання	3	2	4	3	3
Зміна способу викладання	5	4	7	4	4